

			Esimese keele (L1) kirjaliku bakalaureuseeksami üldine maatriks*			
Ülesanded	Oskused	Osakaal protsen- tides	Õpieesmärgid	Küsimus(ed)	Hindamine	Osakaal punktides
1. osa. Tarbetekstid 1. küsimus Tundmatu(d) tarbetekst(id)	LUGEMINE Tõlgendamine Kriitiline mõtlemine Taustateadmised	15%	<ul style="list-style-type: none"> Tarbetekstis esitatud teabe mõistmine Tekstist oluliste üksikasjade leidmine Tarbeteksti omaduste analüüsimine Seisukoha esitamiseks kasutatud võtete analüüsimine ja hindamine Autori kavatsuste mõistmine ja nende kriitiline hindamine Teemade, faktide ja nende konteksti tuvastamine ning mõistmine Eri liiki tarbetekstide hindamine Tarbetekstide mõistmine tekstiväliste teadmiste põhjal Teemale vastavate mõistete ja terminite kasutamine 	1. küsimus	Hindamisjuhend	
	KIRJUTAMINE Argumenteerimis- oskus Keelepädevus	15%	<ul style="list-style-type: none"> Kirjutamine veenmise või väidete ümberlökkamise eesmärgil Mitmesuguste vaidlusteemade uurimine ja eri seisukohtade õigsuse analüüsimine Teema või teksti kohta isikliku arvamuse avaldamine Argumentide selge esitamine keeleliselt tõhusate vahendite abil Sihtrühmaga arvestavate tekstide koostamine Keele õige kasutamine (süntaks, sõnavara, õigekiri) Eri keeleregistrite ja stilistiliste vahendite kasutamine 			
1. osa kokku		30%				30

2. osa. Ilukirjanduslikud tekstid 1. küsimus Tundmatu(d) ilukirjandus- lik(ud) tekst(id)	LUGEMINE Tõlgendamine Kriitiline mõtlemine Taustateadmised	35%	<ul style="list-style-type: none"> • Ilukirjanduslike tekstide eri vormide mõistmine • Ilukirjanduslike tekstide analüüsimine ja tõlgendamine • Teksti konkreetsete üksikasjade, ennekõike keeleliste ja kirjanduslike omaduste tuvastamine • Teksti eesmärkide uurimine ja kriitiline hindamine • Eri ilukirjanduslike tekstide mõistmiseks vajalike mõistete ja terminite tundmine • Teksti kesksete teemade tuvastamine ja mõistmine • Ilukirjanduslike tekstide mõistmine väliste teadmiste põhjal 	2. ja 3. küsimus	Hindamisjuhend	
	KIRJUTAMINE Argumenteerimis oskus Keelepädevus	35%	<ul style="list-style-type: none"> • Esitatud küsimustele või ülesannetele selge ja hästi struktureeritud vastuse koostamine • Veenev arutlemine ilukirjanduslike tekstide ning nende mõju ja eesmärkide üle • Loetud ja õpitud tekstide kohta isiklike arvamuste veenev väljendamine • Tekstide hea mõistmine koos loogiliste põhjendustega • Keele õige kasutamine (süntaks, sõnavara, õigekiri) • Eri keeleregistrite ja stilistiliste vahendite kasutamine 			
2. osa kokku		70%				70
KOKKU		100%				100

* Maatriks on koostatud kooskõlas järgmise kahe dokumendiga, et tagada kõikide esimese keele (L1) ainekvade järjepidevus: „Structure of the L1 Written and Oral Examinations in the European Baccalaureate“ (2020-01-D-41-en-1) ning „Attainment descriptors for all L1 – Secondary cycle“ (2018-09-D-57-en-fr-de-3).

Suurepärane	Väga hea	Hea	Rahuldav	Kasin	Mitterahuldav	Puudulik
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

Eesti keele (L1) kirjaliku bakalaureuseeksami maatriks**						
Ülesanne	Pädevus	Osakaal	Õpioskused	Küsimus	Hindamine	Punktid
A-osa: <u>ilukirjandustekst</u> <u>(luule, proosa,</u> <u>draama)</u>	LUGEMINE	35%	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis esitatud teabe mõistmine • Teksti tõlgendamine ja kriitiline hindamine • Ilukirjanduslike tekstide analüüsimine • Seisukoha esitamiseks kasutatud võtete analüüsimine, hindamine ja järelduste tegemine • Tekstist oluliste detailide leidmine, eristamine ja võrdlemine • Teksti kesksete teemade, eesmärgi ja peamõtte tuvastamine ja mõistmine • Tekstide mõistmine taustateadmiste põhjal • Sobivate argumentide esitamine • Tekstis konkreetsete näidete ja argumentide tuvastamine • Teksti konkreetsete üksikasjade, ennekõike keeleliste ja kirjanduslike omaduste tuvastamine • Eri ilukirjanduslike tekstide mõistmine õpitud mõistete ja terminite toel 	1. küsimus ehk A-osa - a - b - c	Hindamisjuhend	20 (a) 15 (b) 15 (c)
	KIRJUTAMINE	15%	<ul style="list-style-type: none"> • Esitatud küsimustele või ülesannetele selge ja hästi struktureeritud vastuse koostamine ja vormistamine • Argumentide selge esitamine keeleliselt tõhusate vahendite abil • Korrektnel alustekstidele viitamine, refereerimine ja tsiteerimine • Keele õige kasutamine (süntaks, sõnavara, õigekiri) 			
Kokku esimese osa eest		50%				50

B-osa: publitsistika- või aimetekst ja essee	KIRJUTAMINE Argumenteerimisoskus - sisu Keelepädevus - õige kiri - stiil - vorm	50%	<ul style="list-style-type: none"> • Probleemi olemuse mõistmine ja analüüsimine argumentide ja näidete abil • Faktides orienteerumine ja eesmärgipärane kasutamine • Vajadusel alustekstidest näidete toomine • Teksti loomine lähtuvalt taustateadmistest (õpitu, loetu vms) • Korrektse õige kirja kasutamine • Eri keeleregistrite ning selge, ladusa ja täpse stiili kasutamine • Rikkaliku ja konteksti sobiva sõnavara kasutamine • Sobiva lausestuse kasutamine • Vormilis-sisuliselt tervikliku teksti loomine, mis koosneb sissejuhatuses, teemaarendusest, kokkuvõttest ning teksti sisust lähtuvalt sobivast pealkirjast 	2. küsimus ehk B-osa	Hindamisjuhend	
Kokku teise osa eest		50%				50
Kokku		100%				100

** Eesti keele (L1) kirjaliku bakalaureuseeksami maatriks on koostatud kooskõlas järgmiste dokumentidega: „Generic Matrix for Written Exam L1 Bac“, „Structure of the L1 Written and Oral Examinations in the European Baccalaureate“ (2020-01-D-41-en-1) ja „Eesti keele (emakeelena) ainekava vanemale kooliastmele“ (2017-09-D-18-et-2).

Suurepärane	Väga hea	Hea	Rahuldav	Kasin	Mitterahuldav	Puudulik
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

**EUROOPA KOOLI
BAKALAUREUSEEKSAAMI NÄIDIS**

EESTI KEEL

I KEEL (L 1)

EKSAMI KESTUS:

4 tundi (240 minutit).

LUBATUD ABIVAHENDID:

**abivahendite kasutamine ei ole
lubatud.**

ERIMÄRKUSED:

**eksamitöös tuleb lahendada A- ja
B-osa kõik ülesanded.**

Pane tähele, et eksamitöö koosneb kahest osast. A-osa koosneb kolmest ülesandest. Mõlema osa eest on võimalik saada 50 punkti, eksamitöö eest kokku 100 punkti.

A-osa

Loe tekst läbi ja lahenda ülesanded.

Andra Teede

5 kui matustest on möödas juba mõned kuud
helistab vanaema
on kellegi sünnipäev väikses talus
mängitakse pille nii et kõnnin
metsa vahele vaiksemasse pimedusse
selles ei ole midagi tavalist et ta helistab
meie perekonnas ei tehta seda väga tihti
meie juured on virumaal ja iseloom halb
10 ja seepärast suudan kõiki vestlusi sõna-sõnalt
meenutada see on päris meeleheitlik
kui tähtsaks saavad sõnad kui neid on nii vähe

15 vanaema räägib kuidas ta minuvanuselt
ei tahtnud midagi muud kui käia peol
õmbles ise kleite ja lasi
vahuveini põhja vana tallinnat valada
ma kujutan ette neid öid kuidas ta tantsis
moskva¹ kohvikus ja kellegi korteris
piltidel on tema pilgus hulljulgus
ja jultumus tal on põsesarnad nagu eeposed
20 ja hambad on valged ja huuled värvitud
mustad silmad kõvad lokid ja ükskõik
mida arvatakse ja mis saab
ajad olid sellised

25 aga siis ütlesid
teadagi kes emad ja ühiskond
pööritatud silmad ja head tüdrukud
et nii ka ei saa naine peab ikkagi valima välja
kelle ta jätab ja kelle võtab
tegema pulmad ja lapsed
30 katma lauad langetama silmad
et kõik oleks koššer²
nii lihtsalt käis rõhutab vanaema
ja ma vaatan tähti kui teda
kuulan ja mu ümber on öö

35 nii et ta elas terve elu nii nagu pidi
neil oli auto ja suur pere ja
neljatoaline korter õismäel
aga nüüd kui matustest on juba möödas
mõned kuud tahab ta et ma täna öösel teaksin
40 pärast mõtlen aastaid selle peale miks
miks see on oluline et ma teaksin
et kui ta istub nüüd oma korteris
seksioonkapi ääres täis pilte surnud abikaasast

¹ Moskva kohvik – ENSV ajal kuulus kohvik Tallinnas toonasel Võidu väljakul, praegusel Vabaduse väljakul

² koššer – kõnekeeles õige, korras, selline, nagu peab

45 ja täiskasvanud järeltulijatest
 siis annaks ta kõik
 et oleks veel üks selline pidu
 nagu vanasti need olid nagu piltidel

50 ma lähen tagasi tallu ja elu jätkub
 vanaema jääb vähihaiglasse aga see üks jutt
 ühel öösel elab edasi kaua kui tema on juba surnud
 mõtlen sellele iga kord kui kevadel
 seisan jalgupidi külmas mustas järvevees
 ja mõtlen kas hüpata sisse või ei
 et kas ma kunagi meenutan seda
 55 ühte korda kui jäi hüppamata

60 räägin seda gotlandil üleval raamatukogus
 kui kaminas on tuli ja kõik aknad on lahti
 nii et merelt tuleb tõmbetuul ja kõik kirjanikud on purjus
 ja hiljem kirjutab mulle esimesel jaanuaril
 üks tõlkija berliinist et ta eile öösel
 peaaegu läks varakult koju aga vanaema ei lubanud
 ja see õõ muutis ta elu klišee küll
 aga mis teha

65 ma korrutan seda endale iga kord
 kui kardan
 kui pean itaalia mägedes istuma
 võõra mopeedi peale
 sõitma tundmatusse
 nõudma õigust vaidlema vastu
 70 või lubama kirjutada töid
 mida ma ei oska ja milleks ma pole valmis

75 kõik mida ma ei tee sest ma kardan
 võib jääda pidamata peoks
 selles on amokijooksu³ ja romantikat
 inimesed kahetsevad ikka neid asju
 mida nad ei teinud
 ära jätta on kõige lihtsam
 tavaliselt jääbki üks väike hoog puudu
 selline mida võib selja tagant lükata
 80 üks aastatetagune telefonikõne
 surnud naise elutarkus
 eneseabi hulljulgetele
 (488 sõna)

Loe läbi luuletaja, dramaturgi ja stsenaaristi Andra Teede (1988) pealkirjata luuletus kogust „pikad mehed, pikad elud” (2018) ja lahenda ülesanded.

- Analüüsi, kas vanaema oli oma elus õnnelik. Esita neli argumenti. Vastuse oodatav pikkus 100–150 sõna. (20 punkti)
- Selgita, mis on vanaema tarkus. Too kolm näidet, mis kinnitavad, kuidas vanaema tarkus on minategelase elu mõjutanud. Vastuse oodatav pikkus 50–100 sõna. (15 punkti)
- Analüüsi luuletuse vormi ja keelekasutust. Leia kaks näidet epiteedi ja võrdluse kasutamise kohta (kokku 4 näidet). Vastuse oodatav pikkus 50–100 sõna. (15 punkti)

³ amokijooks – hullushoos raevunult ringtormamine ja ettejuhtuvate inimeste surmata püüdmine

B-osa

Loe tekstid läbi ja lahenda ülesanne.

Urmas Lennuk

Alles sügisel saame aru, kui õnnelikud me kevadel olnud oleme

Iga inimese elu on ime. Kuigi vaevalt me sellele igal hommikul ärgates ja putru süües mõtleme. Vaevalt et Lutski⁴ sellele mõtles, kui ta oma viieosalist romaanisarja kirjutas. Siiski paelub Lutsu puhul just nende pealkirjade naiivne kujundlikkus – see aastaring ja elu paralleelsus.

Kevadel me sünnime ja õpime elu tundma. Teeme plaane ja kogu maailm tundub meile avatud olevat ning kõik on alles ees. Suvel sirgume. Õpime unistustel ja reaalsusel vahet tegema, ootame ja loodame, et midagi suurt on maailmal meie jaoks veel varuks. Sügisel aga vaatame tagasi ja mõtleme, kas kõik see, mis me teinud oleme, on üldse see, mida me siia ilma otsima tulime.

Enamasti jäävadki meile elu lõpus pihku vaid sügislehed. Need on küll värvilised, aga koltuvad kiiresti ja sunnivad meid tagasi vaatama, mis me siis tegelikult üldse oleme. Ometi ei pea me sellepärast loobuma unistamisest ja armastamisest. Just meie tahe, soovid ja argipäev muudavadki selle sügislehtede kimbu selliseks – et meil on vähemalt millelegi tagasi vaadata.

Noor inimene ei pruugi sellest aru saada. Ja võibolla õigem ongi. Milleks muretseda homse pärast, kui seda homse nimel isegi ei tajuta. Ometi on meil kõigil üks oluline roll siin elus – end mitte maha magada. Mõttetult mööda libisenud elu on nagu maastik rongiakna taga. Teda on kaunis kena silmitseda, aga rongist väljudes ja jaamaplatvormil seistes muutub ta mälestuseks.

Sellepärast peaksimegi iga hetke oma elust natuke rohkem väärtustama õppima. Julgemalt haarama selle järele, mida argipäev meile kandikul kätte ei too. Unistama ja püüdlema oma unistuste poole, kasvõi Kiire kombel. Sest elu on meil kõigil vaid üks, olgu meil nii hea tervis kui tahes. Olgu me pangakontol või miljonid. Laisalt elatud elu ei saa enne surma enam uue vastu vahetada.

(309 sõna)

Tiina Saar-Veelmaa

Nooreks vananemise saladus

(katkend)

Eestimaine *ikigai*

Kui mõelda elujõule ja uutmoodi vananemisele, siis ilmselt tuleb eluea pikenedes 90aastaseltki veel rokkida. Igaühele meenub kindlasti näiteid elust enesest, inimestest, kes on seda suutnud – tuntud heliloojad, arstid, teadlased, kunstnikud, näitlejad, insenerid, kirjanikud, õpetajad jne. Nendega kohtudes unustad, kui vanad 5 nad on, näed ainult kirge, mis neid kannab, näed krutskit, mis nendega suhtlemise mõnusaks teeb. See on segu maagilisest valgustatud olekust, elujaatusest ja alandlikkusest. Tahtmatult tekib küsimus, et kas nemad, kes on avastanud noorusliku vananemise saladuse ja kannavad seda endas, on teinud midagi õigesti või on asi geenides. Jaapanlastel on selleks termin *ikigai*⁵. See on eesti keelde tõlkimatu sõna, kuid sisult tähendab see midagi, mille pärast hommikul ärgata ja mis annab elule suurema mõtte ja tähenduse. Jaapanlaste arvates peitub *ikigai* meie oskuste, meile nauditava tegevuse ning maailmale väärtust loova ja meile tasu toova tegevuse ristumiskohas. See on väga unikaalne kombinatsioon, mille väljaraalimiseks võib kuluda hulk aega ning lõpuks avastame, et teeme elus peamiselt neid asju, mida oskame, vähem neid, mida naudime. Nauditavate asjade eest tasu teenimine tundub meie töökultuuris ja majandusruumis juba suure luksusena. See on aga see, millega karjäärinõustajad iga päev tegelevad – nad aitavad igaühel leida

⁴ Oskar Luts (1887–1953) on eesti kirjanik, kes on kirjutanud mh romaanid „Kevade” I ja II, „Suvi”, „Tootsi pulm”, „Argipäev”, „Sügis”.

⁵ *ikigai* – elu mõte, elamise eesmärk

missiooni, rätsepatööna õmmeldud eneseteostuse, oma *ikigai*. Seenioridel tuleb lihtsalt üle saada valehäbist, et abi palumine on patt, ja möönda, et üks on liiga väike ühik, et teha suuri asju. Me vajame enda ümber inimesi, kes meisse usuvad.

Ja siis jääb veel viimane, ent kõige olulisem komponent – tervis. Annaks looja tervist, soovivad kõik. Kui mina üheksakümnendate keskpaigas ülikoolis psühholoogiat õppisin, siis joonistati elukaar kui Väike Munamägi, et alguses läheb ülesmäge, aga pärast 40ndaid tuleb keskeakriis, siis läheb kõik allamäge ja lõpeb surmaga. Seda, et kõik, mis liigub, kulub, ei sea ka tänapäeva teadus kahtluse alla, küsimus on lihtsalt selles, kui hoolsalt me tervisevarusid kohtleme. Teadlikult oma tervise juhtimisega tegeledes võib meie elu minna kuni lõpuni ülesmäge, usuvad arstid ja teadlased. Selleks peaks aga iga aasta lisandudes tegema korrektiive oma tervisealases kirjaoskuses – mida aeg edasi, seda tähtsamaks saab, mida sööme, kuidas magame, kui palju armastame, kui vähe närveerime. Peaksime oma elukvaliteeti kujundama üha kvaliteetsemaks. Soome tehnoloogiakoolitaja Teemu Arina nimetab seda biohakkimiseks – kui teame, et igal valikul on meie tervisele otsene mõju, siis saame ennetada nii haigusi kui ka vananemist. Kahjuks me ei teadvusta aga seda, et õhtune televiisori või nutiseadme vaatamine annab ajule häiret, liiga varajane hommikukohv ei mõju hästi, rääkimata sõltuvuskäitumisest, mis nii meie füüsisist, hinge kui ka keha räsib. Targad tervisevalikud lubavad aga kehal olla väärikalt hinge ja vaimu kodu, kust vaatavad maailma kaks sõbralikku ja uudishimulikku elukogenud silma.

(424 sõna)

Loe läbi lavastaja ja näitekirjaniku Urmas Lennuki (1971) tekst „Alles sügisel saame me aru, kui õnnelikud me kevadel olnud oleme” (Rakvere teatri lavastuse „Paunvere poiste igavene kevade” kava 2018) ja katkend Tiina Saar-Veelmaa (1972) artiklist „Nooreks vananemise saladus” (Sirp, 08.09.2017) ning kirjuta neile tuginedes umbes 400sõnaline essee, milles arutled, kuidas väärtustada elu ning elada sisukalt. Too näiteid alustekstidest ja/või ilukirjandusest. Pealkirjasta oma tekst. (50 punkti)

A-osa võti

a) Analüüsi, kas vanaema oli oma elus õnnelik. Esita neli argumenti. Vastuse oodatav pikkus 100–150 sõna. (20 punkti)

Vanaema oli õnnelik noorena: õmbles kleite, käis pidudel, jõi, tantsis, riietus, meikis ja tegi julgeid soenguid, ei hoolinud teiste arvamusest vms põhjendused (read 12–23).

Vanaema ei olnud õnnelik / oli õnnelik: kohustatud abielu, sunnitud ühiskondlikud või perekondlikud kohustused, ootused, materiaalsed väärtused vms põhjendused (read 24–37).

Vanaema ei olnud õnnelik: mees on surnud, lapsed täiskasvanud, on üks vms põhjendused (read 38–44).

Vanaema ei olnud õnnelik: sest ta annaks kõik, et oleks vaid veel üks selline pidu, nagu vanasti need olid vms põhjendused (read 45–47).

b) Selgita, mis on vanaema tarkus. Too kolm näidet, mis kinnitavad, kuidas vanaema tarkus on minategelase elu mõjutanud. Vastuse oodatav pikkus 50–100 sõna. (15 punkti)

Vanaema tarkus on see, et alati tuleb elada oma südame järgi, teha, mida hing ihkab, elada iseenda soovide järgi, ei tohi jätta midagi tegemata vms vastus.

Esimene näide: „seisan jalgupidi külmas järvevees / ja mõtlen kas hüppata sisse või ei / et kas ma kunagi meenutan seda / ühte korda kui jäi hüppamata” (read 52–55).

Teine näide: peategelane sõidab võõra mopeediga mägedes (read 65–68).

Kolmas näide: peategelane peab enda õiguste eest seisma või vaidlema kellegagi (rida 69).

Neljas näide: peategelane lubab teha töid, mida ta ei oska või milles ta kahtleb (read 70–71).

c) Analüüsi luuletuse vormi ja keelekasutust. Leia kaks näidet epiteedi ja võrdluse kasutamise kohta (kokku 4 näidet). Vastuse oodatav pikkus 50–100 sõna. (15 punkti)

Luuletus on vabavärsiline jutustava laadiga ja kõnekeelne, jagatud kaheksaks tinglikuks stroofiks, kirjavahemärke ega algustähti ei kasutata, kujundlikku keelt kasutatakse minimaalselt, sõnavara on rikkalik vms.

Epiteete: *vaiksemasse pimedusse* (rida 5), *mustad silmad ja kõvad lokid* (rida 21), *head tüdrukud* (rida 26), *suur pere* (rida 36), *mustas järvevees / külmas järvevees* (rida 52), *väike hoog* (rida 78) vms.

Võrdlusi: *põsesarnad nagu eeposed* (rida 19), *pidu nagu vanasti need olid* (read 46–47); *selline pidu nagu piltidel* (read 46–47) vms.

A-osa hindamisjuhend

A-osa koosneb kolmest alaküsimusest, mille eest on kokku võimalik saada **50 punkti**. Alaküsimuste punktide osakaal jaguneb **20 punkti**, **15 punkti** ja **15 punkti**.

Hinne 10/ Punktid 50	20*	15*	Vastuse sisu kvaliteedi nõuded ja punktid:	20*	15*	Vastuse näidete ja argumentide kvaliteedi nõuded ja punktid:	20*	15*	Vastuse vormi kvaliteedi nõuded ja punktid:	20*	15*	Vastuse õigekirja kvaliteedi nõuded ja punktid:
A (10-9,0)/ 50,49,48,47,46,45	9 8	7 6	<ul style="list-style-type: none"> vastus (analüüs, selgitus vms) on suurepärase üldistusjõuline ja isikupärane mõtted on selged, veenvad mõisteid (ja nimed) kasutatud õigesti 	5 4	4 3	<ul style="list-style-type: none"> vastuses on esitatud piisavalt näiteid, argumente vms näited ja argumendid on korrektsed 	3	2	<ul style="list-style-type: none"> vastus on vormistatud korrektselt (lõigud, taandread) tsitaadid ja viited on esitatud õigesti 	3	2	<ul style="list-style-type: none"> vastus on veatu või paari õigekirjaveaga
B (8,9-8,0)/ 44.5 44,43,42,41,40												
C (7,9-7,0)/ 39.5 39,38,37,36,35												
D (6,9-6,0)/ 34.5 34,33,32,31,30	7 6	5 4	<ul style="list-style-type: none"> vastus on hea, üldistusjõuline, mõtted on selged mõisteid (ja nimed) on kasutatud õigesti 	3 2	2	<ul style="list-style-type: none"> vastuses on näiteid, argumente vms puudu või mõned näited, argumendid vms on valed 	2	1	<ul style="list-style-type: none"> vastus on vormistatud hästi esineb liigendusviga tsitaadi, viite esitamisel on viga 	2	1	<ul style="list-style-type: none"> vastuses on mõned õigekirjavead
E (5,9-5,0)/ 29.5 29,28,27,26,25												
F (4,9-3,0)/ 24.5 24,23,22,21,20,19, 18,17,16,15	5 4 3	3 2	<ul style="list-style-type: none"> vastus on rahuldav, mõtted on pinnapealsed, kohati küsitavad mõistete (ja nimede) kasutamises on eksitud 	1	1	<ul style="list-style-type: none"> vastuses on esitatud vaid üks õige näide, argument vms 	1	1	<ul style="list-style-type: none"> vastus on vormistatud rahuldavalt esineb liigendusvigu; tsitaatide, viidete esitamine vigane 	1	1	<ul style="list-style-type: none"> vastuses on mitmeid õigekirjavigu
FX (2,9-0)/ 14.5 14,13,12,11,10,9,8,7, 6,5,4,3,2,1,0	2	1	<ul style="list-style-type: none"> vastus on puudulik, mõtted on seosetud, ei tugine alustekstil ei tunta mõisteid (nimesid) 									
	0	0	<ul style="list-style-type: none"> vastus on napp, isegi vale 	0	0	<ul style="list-style-type: none"> näited, argumendid vms puuduvad täiesti või need on kõik valed 	0	0	<ul style="list-style-type: none"> vastus vormistamata tsitaadid, viited vormistamata 	0	0	<ul style="list-style-type: none"> vastuses on palju õigekirjavigu

*Võimalikud punktid 20-punktilise või 15-punktilise küsimuse eest.

B-osa (essee) hindamisjuhend:
Kokku on võimalik saada **50 punkti**.

Hinne 10/ Punktid 50	SISU 25 punkti	ÕIGEKIRI 10 punkti	STIIL 10 punkti	VORM 5 punkti				
A (10-9,0)/ 50,49,48, 47,46,45	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst vastab probleemile/ülesandele • Tekst on arutlev • Argumentatsioon ja analüüs on veenev • Põhjendused on piisavad • Näited on loogilised ja tabavad • Kasutatavad nimed, faktid jms on täpsed • Tekst on isikupärane ja loominguline • Tekst on kõitev, huvitav 	25	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 0-1 viga 	10	<ul style="list-style-type: none"> • Teksti stiil on selge, ladus, täpne ja isikupärane • Sõnavara on rikkalik ja sobiv (kuni 1 sõnavalikuviga) • Lausestus on rikkalik ja sobiv (kuni 1 lausestusviga) 	10	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst on ülesehituselt sisulis-vormiline tervik • Teksti liigendamine lõikudeks on loogiline ja täpne • Tekst on sidus • Sissejuhatus ja kokkuvõte on suurepärase • Pealkiri on tabav, vastab sisule • Tsitaadid on vormistatud korrektset • Tekst on nõutud pikkusega (umbes 400 sõna) 	5
B (8,9-8,0)/ 44.5 44,43,42, 41,40		<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 2-3 viga 	9					
C (7,9-7,0)/ 39.5 39,38,37, 36,35	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst vastab probleemile / ülesandele • Tekst on arutlev • Argumentatsioon ja analüüs on hea • Põhjendused on piisavad • Näited on sobivad • Kasutatavad nimed, faktid jms on täpsed • Tekst on isikupärane ja hea 	20	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 4-5 viga 	8	<ul style="list-style-type: none"> • Teksti stiil on selge, ladus • Sõnavara on mitmekülgne (2-3 sõnavalikuviga) • Lausestus on ladus (2-3 lausestusviga) 	8	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst on ülesehituselt tervik • Teksti liigendamine lõikudeks on üldiselt loogiline (esineb üksik liigendusviga) • Tekst on sidus • Sissejuhatus ja kokkuvõte täidavad eesmärgi • Pealkiri on tabav • Tsitaadid on vormistatud korrektset • Tekst on nõutud pikkusega 	4
D (6,9-6,0)/ 34.5 34,33,32, 31,30		<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 6-7 viga 	7					
E (5,9-5,0)/ 29.5 29,28,27, 26,25	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst vastab probleemile osaliselt • Tekst on arutlev • Argumentatsioon ja analüüs on pigem hea • Põhjendused on olemas, kuid jäävad kohati pealiskaudseks • Näited on sobivad • Kasutatavates nimedes, faktides jms esineb puudusi • Essee on pigem hea 	15	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 8-9 viga 	6	<ul style="list-style-type: none"> • Teksti stiil on üldiselt ladus, kuid kohati ühekülgne/konarlik • Sõnavara on piisav (4-5 sõnavalikuviga) • Lausestus on hea (4-5 lausestusviga) 	6	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst on ülesehituselt tervik • Teksti liigendamisel lõikudeks esineb viga • Tekst on üldiselt sidus • Sissejuhatuses/kokkuvõttes on puudusi • Pealkiri on sobiv • Tsitaadi vormistamisel esineb viga • Tekst on lühem kui 380 sõna või pikem kui 440 sõna 	3
F (4,9-3,0)/		<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 10-11 viga 	5					

24.5 24,23,22, 21,20,19, 18,17,16, 15	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst vastab probleemile osaliselt • Tekst on pigem jutustav, kirjeldav • Argumentatsioon ja analüüs on rahuldav • Põhjendused on puudulikud • Näited on küsitavad • Kasutatavates nimedes, faktides jms esineb vigu • Essee on kohati klišeelik 	10	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 12-13 viga 	4	<ul style="list-style-type: none"> • Teksti stiil on konarlik, kuid arusaadav. • Sõnavara on ühekülgne (üle viie sõnavalikuvea) • Lausestus on rahuldav (üle viie lausestusvea) 	4	<ul style="list-style-type: none"> • Teksti ülesehituses on puudujääke • Teksti liigendamisel lõikudeks esineb vigu • Tekst ei ole kohati sidus • Sissejuhatuses/kokkuvõttes on puudusi • Pealkiri on sobiv, kuid lihtne • Tsitaatide vormistamisel esineb vigu • Tekst on lühem kui 380 sõna või pikem kui 440 sõna 	2
FX (2,9-0)/ 14.5 14,13,12, 11,10,9, 8,7,6, 5,4,3, 2,1,0	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst vastab probleemile kaudselt • Tekst on jutustav, kirjeldav • Argumentatsioon ja analüüs on puudulik, jutustamine domineerib • Põhjendused puuduvad • Näited puuduvad • Essee on klišeelik • Kasutatavad nimed, faktid on vigased, valed 	5	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on 16-17 viga 	2	<ul style="list-style-type: none"> • Teksti stiil on algeline ning raskesti mõistetav. • Sõnavara on piiratud (üle 10 sõnavaravea) • Lausestus algeline (üle 10 lausestusvea) 	2	<ul style="list-style-type: none"> • Teksti ülesehitus on ebaloogiline • Teksti liigendamisel lõikudeks esineb vigu • Suurem osa tekstist ei ole sidus • Sissejuhatus/kokkuvõtte pole sobiv • Pealkiri on sisuga nõrgalt seotud • Tsitaatide vormistamine on meelevaldne • Tekst on lühem kui 380 sõna või pikem kui 440 sõna 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst ei vasta probleemile 	0	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstis on üle 20 vea 	0	<ul style="list-style-type: none"> • Stiil on mõistetamatu • Stiil ei sobi käsitletava probleemiga 	0	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst ei ole ülesehituselt tervik • Teksti liigendus on ebaloogiline või on liigendamata • Tekst ei ole sidus • Sissejuhatus/kokkuvõtte puudub • Pealkiri puudub • Tekst on lühem kui 350 sõna 	0

Märkused

- Kogu B-osa hinnatakse 0 punktiga, kui töö on lühem kui 250 sõna või ülesanne on lahendamata
- Õigekirja hindamisel loetakse korduv viga üheks veaks